

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Lars Collvin

Enligt sändlista

Jordbruket och recipientkontroll - underlag till vägledning för tillsynsmyndigheter

Samordnad recipientkontroll är en modell för att genom egenkontroll samla in data som i förlängningen ska leda till effektivare åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten.

Länsstyrelsen Skåne har tagit fram ett förslag till hur jordbruket kan bidra till kostnaden för recipientkontroll, som behövs för att följa effekter av jordbruksverksamhet på recipienter.

Förslaget remitteras till medlemsorganisationer inom jordbrukssektorn, organisationer för vattendragskontroll samt till centrala och regionala myndigheter.

I en första remissomgång, den 18 juni – 15 oktober 2015, remitterades förslaget till samtliga kommunala tillsynsmyndigheter enligt miljöbalken i länet, d.v.s. miljönämnder eller motsvarande. Utifrån framförda synpunkter har nu vissa justeringar gjorts i underlagsdokumentet bland annat definition av jordbruksverksamhet, komplettering i beskrivningen av den recipientkontroll som jordbruket utför idag, förtydligande av hur uttag av recipientkontrollavgift behöver ske i vissa typfall, förtydligande av att beräknad kostnad avser en indikativ kostnad samt viss justering av tabell 14 och 15.

De ökade intäkter som på detta sätt kan komma från lantbruket bör användas för att komplettera befintlig recipientkontroll med avseende på främst bekämpningsmedel, kiselalger, näringsämnen, partiklar och kalium. Detta för att lättare kunna knyta förekomst av olika ämnen till eventuell avsaknad eller brist i funktion hos skyddszoner, påverkan från näringsämnen och från bekämpningsmedel. Vidare behöver effekten av åtgärder inom jordbruksverksamheter som t.ex. ett deltagande i

Greppa näringen, anläggandet av våtmarker, skyddszoner m.m. följas upp i recipienten på ett bättre sätt än vad som sker idag.

Samhällets syn på att jordbruket behöver ta sitt ansvar för att följa effekterna av sin verksamhet i de vattenrecipienter de påverkar blir allt mer tydlig. Havs – och vattenmyndigheten har t.ex. på uppdrag från regeringen i mars 2015 redovisat sitt uppdrag i rapporten *Vattenanknuten recipientkontroll*. Vidare har Jordbruksverket tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten i maj 2015 tagit fram ett förslag till en *Nationell strategi för prioritering av vattenåtgärder inom jordbruket*.

Skånska ytvatten; åar, sjöar och kustvatten bedöms överlag ha en sämre än god ekologisk status. EU:s ramdirektiv för ytvatten ålägger medlemsstaterna att uppnå en god ekologisk- och en god kemisk status till ett visst år, vanligen till 2015, 2021 eller 2027. Vattenmyndigheterna ställer krav, i förslag på åtgärdsprogram 2015, på att myndigheter och kommuner att de i sin tur genom bl.a. tillsyn, föreskrifter, vägledning m.m. ska ställa krav på bl.a. kontroll av recipienter utifrån effekter av jordbruksverksamhet.

Länsstyrelsen har gått igenom de legala förutsättningarna för tillsynsmyndigheter att begära egenkontroll av diffusa utsläppare, en begäran som innefattar krav på kontroll av vattenrecipienter.

I förslaget läggs fokus på att beskriva den diffusa källa, jordbruksverksamhet, som länsstyrelsen bedömer medföra störst påverkan i skånska recipientvattnen. Påverkan avser framför allt miljöproblemet övergödning men bedöms också vara betydande med avseende på t.ex. miljöproblemen miljögifter och på vattnens naturliga flöde, deras kontinuitet och form.

Länsstyrelsen önskar få era synpunkter på följande:

1. Länsstyrelsen föreslår, att jordbrukets verksamhetsutövare ska ta hjälp av existerande organisationer som bedriver *samordnad recipientkontroll* inom ett givet avrinningsområde, för att så långt det är möjligt beskriva effekten av deras verksamhet på vattenrecipienten. Om verksamhetsutövaren istället för att delta i samordnad recipientkontroll väljer att bedriva recipientkontroll *enskilt* anser länsstyrelsen att detta blir mindre kostnadseffektivt.
2. Är ni beredda/villiga att ta emot fler betalande medlemmar till ert SRK-program?
3. Ser ni några administrativa problem med att hantera nya medlemmar?

4. Är ni beredda att hjälpa nya medlemmar från jordbrukssektorn att ta fram ett förslag till ett kontrollprogram som syftar till att beskriva effekter jordbrukets verksamhet på recipienter?
5. Länsstyrelsens förslag utgör en "indikativ" kostnad som avser beskriva en tänkt skälig nivå. Den faktiska kostnaden behöver bestämmas för inom ramen och av respektive vattendragskontroll.
6. Er bedömning om länsstyrelsens analys avseende lantbrukets miljöpåverkan på vattendragskontroll.
7. Er bedömning av länsstyrelsens förslag gällande behovet av att låta lantbruket ta en större del av kostnaden för den samordnade recipientkontrollen än vad som idag är fallet.

8. Er bedömning om möjligheten och lämpligheten att Länsstyrelsen Skåne tillsammans med länets kommuner går före eventuella nationell vägledning och krav.
9. Ser ni brister i förslaget vill vi gärna få in era synpunkter kring hur en lantbruksverksamhets ansvar för att följa upp den egna verksamhetens påverkan på vatten på annat sätt ska uppfyllas.

Länsstyrelsen önskar få era synpunkter senast den 15 februari 2016.
Svar skickas till skane@lansstyrelsen.se med hänvisning till diarienummer 503-33433-2015/1200-001.

Med vänlig hälsning

Lars Collvin
Miljöavdelningen
Fiske och vattenvårdsenheten

Bilaga

Jordbruket och recipientkontroll – underlag till vägledning för tillsynsmyndigheter

Sändlista

Skråbeåns Vattenvårdskommitté; ojvind.hatt@bromolla.se

Helge å Kommittén för samordnad kontroll; malin.aberg@kristianstad.se
Österlens Vattenråd; info@osterlensvattenrad.se
Nybroån, Kabusaån och Tyge å Vattenråd; info@nybro-kabusa.se
Svarteåns Vattenråd; gustav@ruuthsbo.se
Sydvästra Skånes Vattenråd; maria.adolfsson@trelleborg.se
Segeåns Vattenråd och Vattendragsförbund; segeans.vattendragsforbund@svedala.se
Höje å Vattenråd; jonas.johansson@lund.se , anna.olsson2@lund.se
Kävlingeåns Vattenråd; anna.olsson2@lund.se
Saxån-Braåns vattenvårdskommitté; olle.nordell@landskrona.se
Rååns Vattenråd; peter.goransson@helsingborg.se
Vegeåns Vattendragsförbund; lars.goran@valingetorp.com
Rönneåkommittén; marcus.ohlsson@hoor.se
Ringsjöns Vattenråd; richard.nilsson@hoor.se